

Actieplan zelfbeheer groen

Basisinformatie

Datum	1 juni 2021
Gespreksleider	Hind Dekker-Abdulaziz
Tijd	19.30-21.00 uur
Zaal	Digitaal
Soort bijeenkomst	Bespreken raadsbrief
Werkvorm	Gesprek tussen raadsleden en aanwezigen
Portefeuillehouder	Wethouder Diepeveen
Betrokken ambtenaren/presentatoren	volgt
Vervolg	Dit onderwerp is nog niet geagendeerd voor een debat in de gemeenteraad.
Links naar	Website gemeente en facebook
Deelnemers	2 deelnemers deelnemer, Utrecht Natuurlijk en zelfbeheerder deelnemer, bewonder die zelf groen onderhoud deelnemer, HeavenWater Solutions en Burgerinitiatief Padangstraat deelnemer, Buurtcomité Stalau deelnemer, Groen Oost deelnemer, Stg GroenmoetjeDoen! deelnemer, Utrecht Natuurlijk deelnemer, Plantbakcommissie Wittevrouten deelnemer, Stichting ecologisch groen utrecht west deelnemer, klankbordgroep zelfbeheer deelnemer, Buurtuin Meysters Buiten Oog in Al deelnemer, Beheergroep park de Gagel deelnemer, Milieucentrum Utrecht deelnemer, Utrecht Natuurlijk

Programma

Presentatie gemeente Utrecht
Vragen raadsleden
Input door ervaringsdeskundigen, initiatiefnemers en andere betrokken inwoners uit Utrecht
Vragen raadsleden
Reflectieronde

Motivatie

Agendeerders : Zwinkels (CDA), Virginia (GroenLinks), Van der Graaf, ChristenUnie), Schilderman (D66), Van der Marel (VVD), Sturkenboom (Student&Starter), Snippe (PvdD), Isik (PvdA)

De agenderende fracties zouden graag van ervaringsdeskundigen, initiatiefnemers en andere betrokken inwoners uit Utrecht willen horen wat zij vinden van dit actieplan. Ondersteunt dit actieplan hen in de praktijk, is het toereikend, missen er belangrijke onderdelen, wat moet er eventueel anders of beter? Ook horen we graag hoe zij zijn betrokken in de totstandkoming en hoe zij ook in de komende periode in overleg willen (blijven) met de

gemeente om zelfbeheer een succes te maken. Heeft het college deze partijen om input gevraagd voor dit actieplan?

We zijn ook benieuwd naar de consequenties van zelfbeheer voor de eigen organisatie van de gemeente: moet er ook op een andere manier gewerkt worden, of zijn er aanvullende investeringen nodig om dit in goede banen te leiden? Hoe is de rolverdeling tussen ontwerp, beheer en Stadsbedrijven? Hoe is die interne afstemming en samenwerking met zelfbeheerders tot nu toe verlopen? Denk daarbij ook aan de rol van de wijkbureaus en het Initiatievenfonds. In dat kader willen we weten of het zelfbeheerbeleid uit 2007 geëvalueerd is en wat de behaalde resultaten zijn. De fracties willen daarbij ook leren van goede voorbeelden uit andere gemeenten (bijvoorbeeld de 'groenmakelaar' uit Rotterdam).

Daarop voortbouwend lezen we nog weinig concrete doelstellingen in dit actieplan. We horen graag welke doelen het college precies nastreeft en hoe zij zelfbeheer wil gaan stimuleren en faciliteren op een laagdrempelige manier. Dat vraagt o.a. om korte, directe communicatielijntjes. En de gemeente moet ook het zelfbeheer in de nieuwe wijken onder de aandacht brengen en (helpen) organiseren.

Tot slot horen wij ook graag de dilemma's en afwegingen die gemaakt worden vanuit het college in dit actieplan: zijn er nog knelpunten of conflicterende belangen waar we rekening mee moeten houden? Welke verwachtingen hebben initiatiefnemers van de gemeente en hoe kan gemeente deze verwachtingen waarmaken?

Op die manier kunnen we ook een inschatting maken of een commissiebehandeling wenselijk is.

Bijdrage

deelnemer, Heaven Water Solutions en Burgerinitiatief Padangstraat

Op dit moment zijn wij bezig met het burgerinitiatief aan de Padangstraat om gezamenlijk de straat te vergroenen. Denk hierbij aan het plaatsen van geveltuintjes, het beplanten van blinde muren, regentonnen, etc. Daarnaast zijn wij van plan om dit project op beeld vast te leggen en hiermee promotiemateriaal te verkrijgen. Dit materiaal kan de gemeente Utrecht vervolgens onder haar inwoners verspreiden zodat meer mensen tegels gaan wippen. Ook willen wij het inzichtelijker maken voor mensen om een initiatief te starten en alles wat daarbij komt kijken. Wij staan voor een groener maar ook socialer Utrecht. Wij willen daarom graag op 18 mei bij jullie raadsvergadering aanwezig zijn en over deze zaken meedenken.

deelnemer, Buurtcomité Stalau

Als initiatiefnemer, coördinator van Veenhof weet ik wat zelfbeheer is. Ik maak mij zorgen omdat er soms te vaak op zelfbeheer wordt aangestuurd waar wij als buurtcomité alleen betere kwaliteit groen willen. Balans is belangrijk. Afspraken maken die haalbaar zijn voor beide partijen.

deelnemer, Groen Oost

Wij horen vaak van bewoners dat zij graag één aanspreekpunt willen binnen de gemeente. Iemand die begrijpt welke uitdagingen een zelfbeheerder tegenkomt, ecologische kennis en vaardigheden heeft, de weg weet richting subsidies en regelingen en vooral ... actief problemen kan en wil oplossen. Elke wijk een groenconciërge op een bakfiets met hark en schop die dagelijks een rondje maakt en zelfbeheerders met raad en daad terzijde staat. Dit is een suggestie die we graag inbrengen in het debat.

deelnemer, Plantbakcommissie Wittevrouwen

Een korte presentatie met foto's zal ik later delen via het mailadres hieronder. Mijn gespreksbijdrage richt zich op 2 onderwerpen:

1. Zelfbeheer groen gaat niet vanzelf jarenlang goed. Vraagt toezicht op afstand door gemeente en waar nodig ondersteuning praktisch en organisatorisch.

2. Boomspiegel tuintjes hebben goede (regen)waterdoorlatende afstering nodig.

deelnemer, Stichting ecologisch groen utrecht west

Geef vrijwilligers vooral de ruimte om hun eigen ideeën over een groene invulling van een gebied uit te voeren. Dit is de beste motivatie om aan de slag te gaan en dit ook langer vol te houden. Echter het blijkt dat in sommige gevallen al langere tijd door verschillende ambtenaren een groenplan voor het uitgekozen gebied is opgesteld. Hier kan dan niet of zeer moeizaam van afgeweken worden. In feite worden vrijwilligers dan gebruikt als vervangers van de groendiensten. Dit kan en mag niet de bedoeling zijn.

De financiering van het groenbeheer door vrijwilligers is financieel neutraal in de begroting verwerkt. Dit kan betekenen dat de vrijwilligers geen enkele financiële vergoeding voor onkosten kunnen declareren of dat er ergens anders uit de begroting geld vrijgemaakt moet worden. Het laatste schijnt de bedoeling te zijn. Maar het is niet duidelijk op welke posten er dan bezuinigd gaat worden en om hoeveel geld dit dan gaat. Bovendien is het niet duidelijk of de vrijwilligers alleen de opstart kosten kunnen declareren of meer structureel een jaarlijkse tegemoetkoming kunnen aanvragen. Opgemerkt moet worden dat er vanuit het initiatievenfonds geen structurele subsidie te verkrijgen is. Je vraagt je af wat de consequenties zijn als de vergoedingen worden bekostigd uit het reguliere groenbeheer door de gemeente.

deelnemer, klankbordgroep zelfbeheer

Voor zover duidelijk wordt er in het actieplan geen rekening gehouden met ondersteuning van de vrijwilligers door iemand met expertise. Dit zal ook niet altijd nodig zijn. Binnen een groep bewoners die met elkaar een wat groter project willen aanpakken is dikwijls iemand met de nodige expertise aanwezig en ook individuele bewoners die een geveltuin of boomspiegel willen onderhouden kunnen zich zelf goed redden. Daar tegenover staat die groep bewoners die van goede wil en gemotiveerd zijn om met elkaar een project op te starten, maar wel behoefte hebben aan inhoudelijke ondersteuning. En ook wanneer bewoners collectief besluiten om bijvoorbeeld voor hun eigen pand een geveltuin aan te leggen kan inhoudelijke ondersteuning gewenst zijn. Die ondersteuning kan ook bijdragen aan de doelen die zijn gesteld aan het op grotere schaal aanbrengen van een diversiteit van het liefst inheemse planten in de openbare (en private) ruimte.

Deze ondersteuning zal waarschijnlijk niet door ambtelijke menskracht geleverd kunnen worden, dus zal er (financiële) ruimte gemaakt moeten worden om de vrijwilligers zich door een zelf uit te kiezen deskundige te laten ondersteunen.

Als bewoners van de Binnenstad hebben we plotseling moeten ervaren dat er voor de Binnenstad sinds dit jaar andere regels zijn gaan gelden voor subsidies uit het initiatievenfonds om een geveltuin aan te leggen. Bovendien zijn er beperkende regels opgesteld hoe een geveltuin mag worden uitgevoerd. Zo moet er gebruik gemaakt worden van door de gemeente aan te brengen hardstenen randstenen en mogen er ook geen eigen potten of bloembakken meer worden geplaatst. Onlangs is besloten te stoppen met het weg halen van alle spontaan opkomend groen langs gevels, dat wil zeggen overal behalve in de Binnenstad.

Een en ander is een uitvloeisel van een visie van ambtenaren die een bepaalde visie hebben over de gewenste uitstraling van de openbare ruimte in de Binnenstad. Deze visie is niet bespreekbaar gebleken. Deze ontwikkeling wordt niet bepaald als motiverend door de vrijwilligers ervaren.

deelnemer, Diverse, zie hieronder.

Meer aandacht voor zelfbeheer en Groen...

Hier help ik graag stadsbreed aan mee vanuit 'De vergroening van Utrecht' en 'Hof van Cartesius': Het creëren van een fijnmazig netwerk van groene plekken en groene wandelroutes (groene loperpaden; pilot in Utrecht West) in woonbuurten en op bedrijventerreinen (o.a. in het Werkspoorkwartier) die bijdragen aan een prettig leefbare stedelijke omgeving! Zowel in grotere betrokkenheid bij de openbare ruimte door bewoners, natuurbeleving en educatie voor jongeren, sociale cohesie en zorgzaamheid voor ouderen, gezondheidsvoordelen voor iedereen, klimaatadaptatie, en -afhankelijk van de beplantingskeuzemogelijkheden- een grotere biodiversiteit. Yes!

Vanuit mijn eigen wijk Nieuw Engeland/Lombok ben ik groen-actief rondom het Schimmelplein en de natuurspeeltuin en buurtmoestuin Cremertuin.

Samen de schouders eronder! :-)

Serge Calon

Www.devergroeningvanutrecht.nl

Www.groeneloperpaden.nl

Www.milieupositivist.nl

Www.52wekenduurzaam.nl

Www.hofvancartesius.nl

Www.cremertuin.nl

Www.schimmelplein.nl

deelnemer, Buurttuin Meysters Buiten Oog in Al

Wat fijn om een keer ervaringen te delen. Wij beheren met veel plezier een vrij groot stuk (60x5). Bewoners en passanten genieten volop van bloemen en planten. Als ondersteuning zouden we graag meegenomen worden in het watergeefplan van het park bij extreem warm weer....

deelnemer, Beheergroep park de Gagel

Graag benadruk ik de noodzaak van een beheerplan. Bij het gezamenlijk onderhoud van een deel van het openbare groen - zoals de zuidelijke lob van park de Gagel met daarin de Experimentele flats - is het goed dat ook de zelfbeheerders beschikken over een duidelijk plan met richtlijnen en een eindbeeld. Op te stellen in overleg met Stadsbedrijven, dat uiteraard zelf al onderhoudsplannen heeft. Een beheerplan geeft ook een goed kader voor de onderlinge samenwerking, die daarmee soepel kan verlopen. Dat geldt zowel die van bewoners onderling als die tussen bewoner(s) en Stadsbedrijven. Ook bij zelfbeheer blijven er taken voor de gemeente, zoals boomonderhoud en maaien. Nu hangt veel af van de inzet van de toevallige wijkmedewerker. In Overvecht is die overigens prettig en groot.

deelnemer

Geveltuinen en boomspiegels vereisen eerst een goed, en gehandhaafd, fietsparkeerbeleid.

deelnemer, On The Move NL

Ik meld me aan voor actieprogramma stad. Wij zijn een stichting On the move sportvrienden en werken samen met Willemsen en de Koning in het kader van social return/sroi. Wekelijks vervoeren zij kwetsbare jongeren naar sporttrajecten bemiddeld door de Utrechtse Uitdaging.